

Mäng on lapse jaoks õppimine ja kindlasti naudib ta Teiega mängimist. Teie laps saab aru päris paljudest asjadest ning ütleb hulgaliselt sõnu. Ta hakkab kasutama kahe-kolmesõnalisi lauseid.

Oma lapse kõne- ja suhtlemisoskuse arendamiseks:

- veetke temaga lõbusalt aega,
- mängige,
- lugege lihtsaid liisusalme ja laulge.

Lapsele meeldib koos teiega mängida ja aega veeta.

Kui Teil tekib loetu põhjal oma lapse kõne arengu osas küsimusi, võtke kohe ühendust logopeediga.

Kõne arendamine

**Teine eluaasta
(1–2)**

Aastane laps on juba aktiivne suhtluspartner. Ta kasutab nii sõnalist kui ka mittesõnalist suhtlemist.

Tähtsal kohal on ikka veel **mittesõnaline suhtlemine**:

laps väljendab oma soovi osutamise abil;

keeldumise märgiks lükkab ta pakutava eemale;

ta häälitseb tähelepanu võitmiseks;

eitusena raputab ta pead;

heaolu väljendab ta naeru ja kudrutamisega;

kellegi lahkumisel või eseme kadumisel laps lehvitab.

Eneseväljendus ja sõnaline suhtlemine

Areneb ka sõnade abil suhtlemine. Laps hakkab kasutama ühesõnalisi lauseid näiteks kedagi kutsudes ("emme", "issi"), pakutavast keeldumisel ("ei"), millegi palumisel ("see"), sülle soovides

("opa") või eseme asukohale näitamisel ("seal").

Laps ei pruugi sel etapil sõnu õigesti hääldada. Tähtis on see, mida ta ütleb, mitte see, kuidas ta seda teeb.

Hakkab arenema jäljendusmäng, mille jooksul laps matkib igapäevatoiminguid. Näiteks kammib ta mängukaru kammiga ja või toidab nukku lusikaga.

Laps täidab lihtsaid korraldusi, mõistab teise inimese tundeid. Kõne muutub järjest arusaadavamaks. Lapsest saab igapäevastes tegevustes Teie kaaslane.

Suhtlusoskuse arendamine

Söögikorrad annavad palju võimalusi lapse kõne arendamiseks:

laps **vaatab** Teie poole, osutab toidule ning ütleb "mämm-mämm", "sööma";

Teie **vastate** lapsele, korrates tema öeldut ning **lisades** näiteks: "me sööme suppi";

kui laps **üksnes näitab** käega toidule, **nimetate** Teie osutatavat eset tema nimega, näiteks "supp";
kui laps **ütleb** sõna "tass" asemel "ass" või "att", **kordate** Teie "tass".

Samuti võite Te mängida "koristamist" ja lasta lapsel anda endale erinevaid esemeid, mida te söömise ajal kasutasite. Sel viisil areneb lapse kõnemõistmise oskus ja rikastub tema sõnavara.

Kõne arendamine

märgake lapse žeste/liigutusi;

kuulake tema sõnu;

üritage **tõlgendada**, mida ta öelda tah-tis;

jäljendage ja **korrake** lapse öeldut ning lisage vajaduse korral õige lausemudel;

jagage oma lapsega suhtlemisrõõmu.

Kui laps on saanud kaheaastaseks, peab ta suutma suhelda nii žestidega kui ka sõnadega.